

[Peter Duetoft]

er da glædeligt, at en lang række partier, ja, faktisk alle andre, tog afstand fra den holdning. Den uahæmmede handel er udmærket som skrivebordsfilosofi. Den er udmærket i teoribøgerne, men den holder altså ikke i virkelighedens verden, medmindre man kræver den stærkes ret til at dominere de svage.

CD er for fri handel, men vi er ikke tilhængere af uahæmmed fri handel. Der kan være overordnede mål, der naturligt må sætte nogle rammer for handelen, og vi tror ikke, at denne her sag bare kan gøres sort eller hvid.

Vi er enige i, at en af de vigtigste måder at få hjulpet de tidligere socialistiske lande eller den tredje verden på er at få øget samhandel.

Vi kan ikke nogen af stederne nøjes med at give penge uden at følge det op på handelsområdet. Det er ikke mindst vigtigt i forbindelse med statshandelslandene i det gamle Østeuropa, hvor det økonomiske system, byttesystemet med Sovjetunionen, brød sammen – med de økonomiske og sociale følger, det nu har fået.

Vi er også enige i og vil godt ligesom hr. Gade understrege, at en hurtig social og økonomisk fremgang er nødvendig i de områder, hvis ikke nationalistiske og yderliggående kræfter skal vinde frem. Men vi erkender også, at den øgede handel, der skal til for at afhjælpe problemerne, kommer til at koste os noget. Det vil koste noget økonomisk, og det vil gøre vores egen mulighed for at klare arbejdsløshedsproblemerne her i landet mindre, og det vil det selvfølgelig, fordi arbejdsfordeling så bliver den eneste mulighed, og det gør den, fordi en række af de varer, de lande kan producere, også er arbejdskraftkrævende i vores land. Det er klart, at hvis vi skal handle med dem og have deres varer ind, bliver der færre arbejdspladser hos os.

Men vi tror, det er nødvendigt, for det er en kendsgerning, at får vi ikke i løbet af en kortere periode det økonomiske, sociale og miljømæssige niveau op i den tredje verden og det tidligere Sovjet, er det en sikkerhedsrisiko for EF-landene, ikke kun en risiko økonomisk, men bestemt også en fysisk sikkerhedsrisiko.

I CD er vi altså indstillede på at betale prisen, selv om det ikke altid har været populært. Vi tror, de fleste danskere faktisk også er indstillede på at betale prisen, men det kræver én ting, det kræver, at den handel sker på et fair grundlag, og det er her, skrivebordsteoriene

om den frie handel, som fru Annette Just og Fremskridtspartiet fører frem, ikke holder. Vi tror ikke på, at tekstilarbejdersken i Herning bliver arbejdsløs på grund af udkonkurrering fra virksomheder i udlandet. Vi kunne forstå det, hvis den udkonkurrering skete på baggrund af ringe arbejdsmiljø, ringe miljø i almindelighed, børnearbejde, underbetalt arbejde og dobbelt eller tredobbelt arbejdstid. Det tror vi ikke man kan forstå, og det er heller ikke rimeligt at forstå det. Men vi tror, at danskere godt kan være enige om at sige: Fair handel er i orden, og kan vi klare konkurrencen, er det godt, og kan vi ikke, så er det spillets regler. Det afgørende er, at det skal være fair. Det er her, Maastricht-reglerne styrker vores mulighed for at få fair regler. Det er dér, Maastricht-traktaten har sin store styrke, sådan at vi undgår den sociale dumping, der ellers ville underminere vores arbejdsmarked.

Vores hovedsynspunkt vedrørende protektionisme er altså, at vi er imod den, men vi er tilhængere af en liberalisering af handel i en sådan takt, at man kan omstille sig til fair konkurrence, og den omstilling må vi hjælpe med til både i det tidligere Østeuropa og i den tredje verden; det er her, vi har vores opgave.

Men der er jo også en anden vej i forbindelse med de åbne grænser, som fru Annette Just taler så meget om: Men hvad ville der egentlig ske i en række af de lande, vi taler om, hvis vi bare over en nat fjernede grænserne?

Jeg kan ikke forstå, at man ikke har lært af den tyske genforening. Jeg fatter ikke, at man – når man har kunnet se det rigeste af de tidligere Østlande med et endnu rigere land, en af verdens rigeste nationer, som broderation på den anden side og har kunnet se den sociale og økonomiske nød, en hurtig genforening har ført til i det gamle DDR – at man så tror, at man lynhurtigt kan åbne for handelen alle mulige steder i forbindelse med det gamle Østeuropa og Sovjetunionen. Hvad tror man ikke, der ville ske på Balkan, i Ukraine, i Rusland, i Polen, i Tjekkiet og Slovakiet, i Ungarn, hvis man for hurtigt åbnede op og sagde: Nu fjerner vi grænserne i den hellige frihandels navn? Der ville selvfølgelig ske det, at effektive vestlige virksomheder det ene sted efter det andet ville rulle ind og overtage produktionen og markedet. Der ville ske det, at resterne af det økonomiske system ville bryde fuldstændig sammen, så man skulle starte fra nulpunktet.